

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιος Επιφάνιος Επίσκοπος Κωνσταντίας και Αρχιεπίσκοπος Κύπρου

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/1552/saint.aspx>
για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες
κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 12/05/2026 05:42:51

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 12 Μαΐου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Αποτμήματα του Ιερού Λειψάνου του Αγίου βρίσκονται στις Μονές Ιβήρων Αγίου Όρους και Κύκκου Κύπρου.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Φανείς Ἐπιφάνιος ἐν Κύπρῳ μέγας,
Κλέος παρ' αὐτῇ καὶ θανῶν ἔχει μέγα.
Τῆ δυσκαιδεκάτῃ Ἐπιφάνιον μόρος εἴλε.

Ο Ἅγιος Ἐπιφάνιος γεννήθηκε ἀπὸ πάμπτωχῃ οἰκογένειᾳ Ἰουδαίων αγροτῶν, στο χωριὸ Βησανδούκη (ἢ Βησανδούκ), κοντὰ στὴν Ἐλευθερούπολη τῆς Παλαιστίνης τὸ 310 μ.Χ. (Κυπριακὴ λαϊκὴ παράδοση ἀναφέρει, πὼς ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος γεννήθηκε στὸν Καλοπαναγιώτῃ τῆς Κύπρου, ἓνα χωριὸ τῆς Μαραθάσας καὶ μεγάλωσε στὴ Βησανδούκη). Οἱ γονεῖς του εἶχαν ἀκόμη ἓνα παιδί, τὴν Καλλίτροπο.

Μετὰ τὸ θάνατο τῶν γονέων του καὶ σὲ ἡλικία δέκα ἐτῶν, ὁ Ἐπιφάνιος προσελκύεται στὸ χριστιανισμὸ ἀπὸ δύο περίφημους γιὰ τὶς γνώσεις καὶ τὸν ἀσκητισμὸ μοναχοῦς, τὸ Λουκιανὸ καὶ τὸν Ἰλαρίωνα. Ἐπτὰ μέρες ὕστερα ἀπὸ τὸ βάπτισμα του, ὁ Ἐπιφάνιος τακτοποίησε τὴν ἀδελφὴ του σ' ἓνα γυναικεῖο μοναστήρι καὶ ἐφυγε γιὰ τὴν ἔρημο τῆς Παλαιστίνης. Εκεί ζεῖ κοντὰ στους ἐπιφανέστερους ἀσκητὲς, ἀσκούμενος στὴν εγκράτεια, τὴν ἀσκήση καὶ στὴ μελέτῃ τῶν Θεῶν Γραφῶν, γενόμενος ὑπόδειγμα γιὰ τοὺς συνασκητὲς του. Ἡ φήμῃ του καὶ οἱ ἀρετὲς του δὲν ἀργήσαν νὰ διαδοθοῦν καὶ ἀναδείχθηκε ἐπίσκοπος Κωνσταντίας τῆς Κύπρου τὸ 367 μ.Χ., στὴν ὁποία κατέφυγε με θαυματουργικὸ τρόπο, ὅταν τὸ πλοῖο του, πὼ ἐπέπλεε πρὸς τὴν Παλαιστίνῃ, λόγω τρικυμίας, ἐφθασε στὴν Κύπρῳ. (Ἡ Κωνσταντία ὀνομαζόταν ἀρχικὰ Σαλαμίνα. Ἡ πόλη κτίστηκε ἀπὸ τὸν ἥρωα τοῦ Τρωικοῦ πολέμου Τεύκρο, τὸν γιο τοῦ Τελαμῶνα, πρὸς τιμὴ τῆς πατρίδας τοῦ Σαλαμίνας καὶ καταστράφηκε τὸν 4ο αἰῶνα μ.Χ. ἀπὸ σεισμὸ. Ἡ πόλη ξανακτίστηκε ἀπὸ τὸν γιο τοῦ Μέγα Κωνσταντίνου, τὸν Κωνσταντῖο καὶ ὀνομάστηκε Κωνσταντία. Ἐγίνε ἐδρα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, ὅταν ἡ Κύπρος εἶχε 14 ἐπισκόπους καὶ ἐμεινε τέτοια μέχρι τὸ 1191 μ.Χ., πὼ ἡ Κύπρος κατακτήθηκε ἀπ' τοὺς Φράγκους. Σήμερα ἐδρα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶναι ἡ Λευκωσία).

Ἀπὸ τὴ θέση αὐτῇ, ὁ Ἅγιος ἀρχισε τὸν ευαγγελισμὸ τοῦ ποιμνίου του καὶ ἀγωνίστηκε με θερμότατο ζήλο γιὰ τὴν διατήρηση καὶ ἐνίσχυση τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων, καταπολεμώντας ὅλες τὶς αἰρετικὲς δοξασίες καὶ πλάνες τῆς ἐποχῆς του καὶ ἰδιαίτερα ἐκεῖνες τοῦ Ὠριγένη. Κάνοντας συνεχῆ χρῆση τῶν λόγων τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ γράφοντας πλῆθος ἀντιαιρετικὰ συγγράμματα, ἀγωνίστηκε γιὰ νὰ κρατήσῃ τοὺς πιστοὺς στὴν ἀνόθευτῃ χριστιανικῇ πίστῃ.

Τὸ 381 μ.Χ., μαζί με τέσσερις ἄλλους Κυπρίους ἐπισκόπους, ὁ Ἐπιφάνιος ἔλαβε μέρος καὶ στὴ Δευτέρῃ Οἰκουμενικῇ Σύνοδο.

Ὁ Ἐπιφάνιος πέθανε ἐν πλῳ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη, πὼ εἶχε πάει γιὰ ἐκκλησιαστικὲς υποθέσεις πρὸς τὴν Κωνσταντία, σὶς 12 Μαΐου τοῦ 403 μ.Χ., μετὰ ἀπὸ ἀρχιεροσύνη 36 χρόνων. Τὸ τίμιο λείψανό του μετακόμισε στὴν Κωνσταντινούπολη ὁ αυτοκράτορας Λέων ΣΤ' ὁ Σοφός. Ἡ Σύναξή του ἐτελείτο στὸν ἀγιότατο οἶκο του, πὼ ἦταν στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Φιλήμονος.

Ο Επιφάνιος Κωνσταντίας έκτισε την μεγάλη βασιλική (δεν την ολοκλήρωσε μέχρι τον θάνατό του), της οποίας τα ερείπια διασώζονται μέχρι τις ημέρες μας. Ο μεγάλος αυτός Αρχιεπίσκοπος, πολύ σημαντικός διδάσκαλος και πατέρας της Εκκλησίας, υπήρξε και αξιόλογος συγγραφέας. Τα έργα του «Πανάριον» (περιέχει επιχειρήματα για την ανασκευή των αιρέσεων που υπήρχαν τότε), «Αγκυρωτός» (σε 120 παραγράφους περιλαμβάνει μια επιτομή της σύγχρονης προς τον άγιο Επιφάνιο Θεολογίας), «Περί μέτρων και σταθμών», «Περί των δώδεκα λίθων των όντων εν τοις στολισμοίς του Ααρών», αποτελούν πολύτιμα πετράδια στο μέγα ψηφιδωτό της Πατερικής Γραμματείας.

Τέλος αξίζει να αναφέρουμε ενδεικτικά μερικά θαύματα που έκανε ο Άγιος Επιφάνιος: Θεράπευσε την κόρη του βασιλιά της Περσίας από το δαιμόνιο που την βασάνιζε, ανάστησε το νεκρό παιδί ενός άρχοντα της Περσίας, θανάτωσε ένα λέοντα που έβγαινε από το δάσος κι έτρωγε τους ανθρώπους που περνούσαν από εκεί κοντά, εξεδίωξε το δαιμόνιο από κάποιο Κάλλιστο που ήταν γιος του πρώτου Έπαρχου της Ρώμης και τέλος θηράπευσε τον Μέγα Θεοδόσιο, τον αυτοκράτορα, από παράλυση των κάτω άκρων.

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τοὺς διττοὺς ὑποφήτας τῆς ἄναρχου θεότητος, τῶν θεοτυπῶτων δογμάτων, τοὺς πανσόφους ἐκφάντορας, σὺν τῷ Ἐπιφάνιῳ τῷ κλεινῷ, ὑμνήσωμεν τὸν θεῖον Γερμανῶν ὡς λαμπροὶ γὰρ τῶν ἀρρήτων μυσταγωγοί, πυρσεύουσι τοὺς κρίζοντας δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς, δόξα τῷ μεγαλύναντι, δόξα τῷ βεβαιούντι δι' ὑμῶν, πίστιν τὴν Ὁρθόδοξον.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α'. Του λίθου σφραγισθέντος.

Της Φοινίκης ο κλάδος και Κυπρίων το στήριγμα και Κωνσταντίας ανεδείχθης, Επιφάνιε, Πρόεδρος· δι' ο Ασσυρίων βασιλεύς πίπτει ποδῶν σου προσκυλινδούμενος· το πνεύμα διωκόμενον εξ αυτού δια της σης δεήσεως· δόξα τω σε θαυμαστώσαντι, δόξα τω δωρησαμένω σε ἡμῖν, πρέσβυν ακοίμητον.

Κοντάκιον

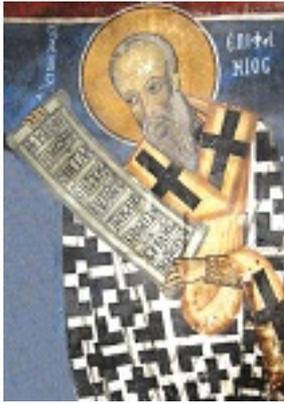
Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς.

Ἱεραρχῶν τὴν θαυμαστὴν ξυνωρίδα, ἀνευφημήσωμεν πιστοὶ κατὰ χρέος, σὺν Γερμανῷ τὸν θεῖον Ἐπιφάνιον, οὗτοι γὰρ κατέφλεξαν, τῶν ἀθέων τὰς γλώσσας, δόγματα σοφώτατα, διαθέμενοι πᾶσι, τοῖς ὀρθοδόξως μέλπουσιν ἀεὶ, τῆς εὐσεβείας τὸ μέγα μυστήριον.

Μεγαλυνάριον

Φύλαττε και σκέπε ταις σαις ευχαίς, Επιφάνιε θείε, εκ κινδύνων και χαλεπῶν νόσων τους τιμώντας, την ἔνδοξόν σου μνήμην και λύτρωσαι του Ἄδου φρικτῶν κολάσεων.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Επιφάνιος Επίσκοπος
Κωνσταντίας και Αρχιεπίσκοπος
Κύπρου

Άγιος Επιφάνιος Επίσκοπος
Κωνσταντίας και Αρχιεπίσκοπος
Κύπρου

Άγιος Επιφάνιος Επίσκοπος
Κωνσταντίας και Αρχιεπίσκοπος
Κύπρου

Άγιος Επιφάνιος Επίσκοπος
Κωνσταντίας και Αρχιεπίσκοπος
Κύπρου

Άγιος Επιφάνιος Επίσκοπος
Κωνσταντίας και Αρχιεπίσκοπος
Κύπρου

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

- [Όσιος Φίλων ο Θαυματουργός Επίσκοπος Καρπασίας της Κύπρου](#)